

**VII WOJEWÓDZKI KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP III – WOJEWÓDZKI

**12 marca 2024 r.
godz. 10:00**

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: 60 min

Liczba punktów możliwych do uzyskania: 68

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych stronach wydrukowanych jest 20 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Zespołowi Nadzorującemu.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Odpowiedzi zaznaczaj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem / atramentem.
6. Nie używaj korektora.
7. Rozwiązania zadań zaznaczaj w arkuszu z zadaniami konkursowymi. W zadaniach poprawna jest jedna lub więcej niż jedna odpowiedź. Wybierz tę odpowiedź lub odpowiedzi i właściwą literę / właściwe litery zaznacz w kółku, np.:
8. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:

Powodzenia!

Przeczytaj uważnie tekst I, a następnie wykonaj zadania 1–11.

TEKST I

w Świętokrzyskiem / *w Świętokrzyskim. Po reorganizacji podziału administracyjnego Polski w 1999 przez rząd RP istnieje szesnaście województw. Ich nazwy pisze się małymi literami: *województwo świętokrzyskie* (nie: **Województwo Świętokrzyskie*) [...]. Umownie – niezależnie od zwyczajowych dawniejszych nazw – istnieją też pochodne nazwy regionów, pisane obowiązkowo od wielkiej litery: *Świętokrzyskie* (nie: **świętokrzyskie*).

Istotna różnica występuje w związku z odmianą. Nazwy typu *województwo świętokrzyskie* podlegają typowej deklinacji rzeczownikowo-przymiotnikowej: *województwa świętokrzyskiego*, *z województwem świętokrzyskim*. Jednoczłonowe nazwy regionów mają typowe końcówki przymiotnikowe w dopełniaczu i celowniku: *jedziemy do Świętokrzyskiego*, *zbliżamy się ku Świętokrzyskiemu*, ale w narzędniku i miejscowniku użyć należy dawniejszej *-em*: *mieszkamy w Świętokrzyskiem* i *piszemy o Świętokrzyskiem* (nie: **Świętokrzyskim*). Dotyczy to również nazwy tych regionów, które nie są związane z obecnymi województwami, np. *mieszkać w Sandomierskim*, *o Krakowskim*, [...] *w Kieleckim*. Zwyczaj jest inny niż norma skodyfikowana, ponieważ użytkownicy polszczyzny wolą w większym stopniu niż dawniej posługiwać się standardowymi końcówkami przymiotników i mówią: w **Małopolskim*, w **Mazowieckim* itd.

P. Zbróg, *Dyskusyjne zagadnienia współczesnej polszczyzny.
Flexja, składnia, słowotwórstwo*, Kraków 2020.

Zadanie 1. (0–4 p.)

Zaznacz niepoprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Tekst I

- A. nie zawiera porad językowych.
- B. dotyczy zagadnień interpunkcyjnych.
- C. nie ma związku ze współczesną polszczyzną.
- D. poświęcono językowi polskiemu w okresie XVII wieku.

Zadanie 2. (0–3 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Niepoprawne formy ortograficzne zawierają wyrażenia:

- A. w Województwie Mazowieckim.
- B. w pomorskiem.
- C. w Podkarpackiem.
- D. w Województwie łódzkim.

Zadanie 3. (0–2 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Końcówka typowa dla współczesnych przymiotników występuje w wyrażeniu

- A. w Pomorskiem.
- B. nad województwem opolskim.
- C. pod Kieleckiem.
- D. w województwie śląskim.

Zadanie 4. (0–2 p.)

Znajdź w każdym zdaniu imiesłów i wybierz jego właściwą nazwę.

- A. „[...] istnieją też nazwy regionów, pisane obowiązkowo od wielkiej litery”.
1. przymiotnikowy czynny. 2. przymiotnikowy bierny. 3. przysłówkowy.
- B. „[...] które nie są związane z obecnymi województwami”.
1. przymiotnikowy bierny. 2. przysłówkowy uprzedni. 3. przysłówkowy bierny.

Zadanie 5. (0–2 p.)

Uzupełnij brakujące litery w podanych połączeniach wyrazowych. Wybierz właściwe spośród podanych w tabeli. Zaznacz kółkiem.

A. o _ojewództwie _omorskim

1.	2.	3.
w, P	W, P	w, p

B. w _ubelsk_m

1.	2.	3.
L, i	L, ie	l, em

Zadanie 6. (0–8 p.)

Oceń prawdziwość poniższych zdań, dotyczących tekstu I. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, F – jeśli jest fałszywe.

A.	Polacy ściśle przestrzegają normy skodyfikowanej odmiany nazw województw i regionów.	P	F
B.	Wyrazy oznaczone znakiem * są poprawne.	P	F

C.	W tekście I występują tylko zdania złożone.	P	F
D.	W tekście I można wskazać co najmniej jeden imiesłowny równoważnik zdania.	P	F
E.	W tekście I nie pojawia się skrót.	P	F
F.	W tekście I występuje skrótowiec.	P	F
G.	Pierwsze zdanie w tekście I napisano w stronie biernej.	P	F
H.	Tekst I pochodzi ze słownika ortograficznego lub z encyklopedii.	P	F

Zadanie 7. (0–1 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Poprawny skrót rzeczownika w wyrażeniu *województwo świętokrzyskie* to:

- A. wojew.
- B. woj.
- C. św.
- D. świętokrz.

Zadanie 8. (0–2 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

W tekście I:

- A. istotnym tematem jest odmiana wyrazów.
- B. poruszane są zagadnienia dotyczące ortografii.
- C. kluczowa jest tylko kwestia pisowni nazw województw i regionów.
- D. nie porusza się problemów obejmujących ortografię.

Zadanie 9. (0–1 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Znajdujący się w tekście I skrótowiec to:

- A. głoskowiec.
- B. sylabowiec.
- C. skrótowiec mieszany.
- D. żaden z powyższych.

Zadanie 10. (0–2 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Na poniższym znaku

- A. przymiotniki napisano z błędami.
- B. wszystkie wyrazy napisano poprawnie.
- C. nazwa miejscowości napisana została poprawnie.
- D. wszystkie wyrazy napisano błędnie.

Zadanie 11. (0–10 p.)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń, dotyczących ostatniego zdania z tekstu I.

Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, F – jeśli jest fałszywe.

A.	Wypowiedzenie złożone jest z dwóch zdań składowych.	P	F
B.	Pierwsze zdanie składowe to zdanie główne.	P	F
C.	Podmiot w pierwszym zdaniu jest taki sam jak w drugim zdaniu.	P	F
D.	W każdym zdaniu składowym znajduje się imiesłów.	P	F
E.	W ostatnim zdaniu składowym występuje czasownik w stronie czynnej.	P	F
F.	W całym wypowiedzeniu nie występują tylko wyrazy samodzielne składniowo.	P	F
G.	Zdanie pierwsze z drugim łączy spójnik współrzędny.	P	F
H.	W ostatnim zdaniu znajduje się podmiot domyślny.	P	F
I.	W wypowiedzeniu występuje spójnik podrzędny.	P	F
J.	W wypowiedzeniu nie ma zdania współrzędnego.	P	F

Przeczytaj tekst II i wykonaj kolejne zadania 12–18.

Tekst II

[...]

Nieboszczyk pan mój, Stolnik, pierwszy pan w powiecie,
Bogacz i familiant, miał jedyne dziecię,
Córkę piękną jak anioł; więc się zalecało
Stolnikównie i szlachty, i paniąt niemało.
Między szlachtą był jeden wielki paliwoda,
Kłótnik, Jacek Soplica, zwany Wojewoda
Przez żart; w istocie wiele znaczył w województwie,
Bo rodzinę Sopliców miał jakby w dowództwie,
I trzystu ich kreskami rządził wedle woli,
Choć sam nic nie posiadał prócz kawałka roli,
Szabli i wielkich wąsów od ucha do ucha.
Owoż pan Stolnik nieraz wzywał tego zucha,
I ugaszczwał w pałacu, zwłaszcza w czas sejmików,
Popularny dla jego krewnych i stronników.
Wąsał tak wzbił się w dumę łaskawym przyjęciem,
Że mu się uroiło zostać pańskim zięciem.
Do zamku nieproszony coraz częściej jeździł,
W końcu u nas jak w swoim domu się zagnieździł.
I już miał się oświadczać: lecz pomiarkowano,
I czarną mu polewkę do stołu podano. [...]

Zadanie 12. (0–3 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Podany fragment tekstu II pochodzi z

- A. epopei.
- B. utworu należącego do liryki.
- C. tekstu napisanego w wieku XIX.
- D. utworu autora sonetów.

Zadanie 13. (0–3 p.)

Dopasuj objaśnienia do podanych wyrazów z tekstu II. Wpisz do odpowiedniej rubryki właściwy numer.

A. familiant	B. paliwoda	C. czarna polewka

1. bogaty szlachcic; 2. ktoś skoliigacony z wielkimi rodami szlacheckimi; 3. strażak;
4. ktoś gwałtowny; 5. zupa z dodatkiem czarnuszki; 6. oznaka odrzucenia kandydata na męża

Zadanie 14. (0–2 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Zalotnik córki Stolnika został przedstawiony

- A. wyłącznie w pozytywnym świetle.
- B. tylko z negatywnej strony.
- C. raczej negatywnie.
- D. nie do końca ze złej strony.

Zadanie 15. (0–2 p.)

Wybierz niepoprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Utwór, z którego pochodzi tekst II,

- A. zaczyna się od *Inwokacji*.
- B. składa się z części, zwanych „księgami”.
- C. napisany został prozą.
- D. nie zawiera w tytule nazwy własnej.

Zadanie 16. (0–1 p.)

Wybierz poprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Narratorem w tekście II jest

- A. osoba niepowiązana ze Stolnikiem.
- B. ktoś bliski Jackowi Soplicy.
- C. osoba darząca Wojewodę sentymentem.
- D. ktoś krytyczny wobec „Wąsala”.

Zadanie 17. (0–4 p.)

Wybierz niepoprawne dokończenie / dokończenia zdania.

W tekście II

- A. wyrażenie przyimkowe „w województwie” napisano we fragmencie niezgodnie z zasadami opisanymi w tekście I.
- B. wyraz „Wojewoda” powinno się napisać małą literą.
- C. rzeczowniki „wojewoda” i „województwo” nie mają wspólnego rdzenia.
- D. rzeczownik „wojewoda” pochodzi od wyrazu „województwo”.

Zadanie 18. (0–10 p.)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń, dotyczących tekstu II. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, F – jeśli jest fałszywe.

A.	Tekst II został napisany wierszem regularnym.	P	F
B.	W pierwszych sześciu wersach występuje anafora.	P	F
C.	W pierwszych sześciu wersach występuje porównanie.	P	F
D.	Układ rymów w tekście II to: abba.	P	F
E.	Rymy w tekście II są męskie.	P	F
F.	Narrator mówi o Jacku z perspektywy subiektywnej.	P	F
G.	Soplica był dość zamożnym szlachcicem.	P	F
H.	Stolnik chciał Soplicę za zięcia, ale Jacek nie palił się do ślubu.	P	F
I.	Tekst II ma układ stroficzny.	P	F
J.	Z oznaczeń wynika, że usunięto fragmenty znajdujące się wewnątrz tekstu II.	P	F

Zadanie 19. (0–3 p.)

Wybierz poprawne zdania.

- A. Teksty I i II nie należą do tego samego gatunku literackiego.
- B. W tekście I i II narrator jest pierwszoosobowy.
- C. Teksty I i II nie zostały napisane w tym samym stuleciu.
- D. Teksty I i II spełniają odmienne funkcje komunikacyjne.

Zadanie 20. (0–3 p.)

Wybierz niepoprawne dokończenie / dokończenia zdania.

Tekst II

- A. napisano poprawnie pod względem ortograficznym bez żadnych uwag.
- B. musi być oceniany ze względu na sposób zapisu zdań z zastrzeżeniem, że to tekst literacki.
- C. zawiera zdania zaczynające się poprawnie od wielkich liter jak w zwykłym wypracowaniu.
- D. nie różni się sposobem zapisu wyrazów wielkimi literami od tekstu I.